

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000132

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0302-ЗК/210 від 12.02.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Бегунц Армен Олегі
- Armen Behunts

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2067-1912

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 26-01-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Другий апеляційний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 42256976

Місцезнаходження: майдан Театральний, 1, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3462

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01, 10.07

Тема дисертації:

1. Імунітети в кримінальному праві України
2. Immunities in Criminal Law of Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено теоретичному аналізу, опису сучасного стану та визначенню перспектив удосконалення імунітетів у кримінальному праві України. Стверджується, що у цій галузі теоретичні засади існування імунітетів досліджено недостатньо. У першому розділі дисертації розглянуто поняття, зміст та стан теоретичного дослідження й нормативного регулювання імунітетів у кримінальному праві України. Доведено, що головною підставою імплементації приписів про імунітети у кримінальне законодавство України є забезпечення принципу правової визначеності, який є складовою верховенства права. Надано визначення імунітетів у кримінальному праві. Описано кримінально-правові наслідки дії імунітетів у кримінальному праві. Показано їх співвідношення з інститутом звільнення від кримінальної відповідальності та з інститутом обставин, які виключають кримінальну протиправність діяння. Запропоновано критерії класифікації та виділено види імунітетів у кримінальному праві. Виявлено особливості регулювання імунітетів у кримінальних законах зарубіжних держав. Відзначено приклади позначення поняттям «імунітет» безпосередньо в кримінальному законі факту вилучення певного кола осіб зі сфери дії національної

кримінальної юстиції. У другому розділі роботи проаналізовано міжнародні документи й норми національного законодавства, якими передбачено особисті привілеї та імунітети представників дипломатичних і консульських установ, міжнародних організацій і місій. Проведеним дослідженням підтверджено позицію, що унормовані міжнародним правом імунітети є гарантією неупередженої та незалежної діяльності представників іноземних держав у країні їх перебування, виводячи представників дипломатичних і консульських установ, міжнародних організацій і місій за межі національної кримінальної юрисдикції. Розглянуто кримінально-правові аспекти імунітетів посадових осіб органів різних гілок влади. Досліджено норми чинного законодавства України, що визначають імунітет осіб, на яких державою покладено обов'язки, виконання яких потребує захисту від незаконного втручання, а також є необхідним для створення належних умов для їх виконання. Окремо проаналізовано зміст депутатського індемнітету, під яким розуміється виключення відповідальності народних обранців (у тому числі кримінальної) за результати голосування або висловлювання в парламенті, у суді та інших органах, де вони виконують представницькі функції. Досліджено феномен виключення відповідальності працівників правоохоронних органів. Встановлено, що він має окремі ознаки інституту імунітетів. У третьому розділі на основі аналізу розуміння бойового імунітету в сучасній судовій практиці та літературі його розглянуто у співвідношенні з виправданим ризиком у законодавстві України. Встановлено відмінності розуміння правової природи бойового імунітету в Україні та іноземних державах. Оцінено недоліки його одночасної регламентації і як обставини, що виключає кримінальну протиправність діяння, і як обставини, що забезпечує звільнення від кримінальної відповідальності. Констатовано порушення принципів кримінально-правового регулювання, допущене при регламентації бойового імунітету в законодавстві України (як обставини, що виключає кримінальну протиправність діяння згідно з КК України та як підстави звільнення від кримінальної відповідальності за Законом «Про оборону України»). Підтримано думку, що бойовий імунітет належить до обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Визначено коло обставин, існування яких дозволяє констатувати наявність бойового імунітету (не визнається кримінальним правопорушенням вчинення як дії, так і бездіяльності; умови та час існування – воєнний стан або період збройного конфлікту; мета вчинення дії (бездіяльності) особою, наділеною бойовим імунітетом; спрямованість заподіяння шкоди при бойовому імунітеті; відсутність ознак катування чи застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інших порушень законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами). Констатується, що бойовий імунітет охоплює лише діяння особи, спрямоване на відсіч саме збройної агресії. Описано різновид бойового імунітету, який поширюється на особливий суб'єктний склад (цивільних осіб). Пропонуються види бойового імунітету: військовий бойовий імунітет та цивільний бойовий імунітет. Констатується, що під час відсічі збройної агресії проти України медичний персонал у відповідності із міжнародними нормативними актами та гуманітарною місією надає медичну допомогу будь-яким особам, які її потребують. Такі дії медичного персоналу не є кримінально протиправними (медичний імунітет). Показано його відмінності від дій лікаря в умовах виправданого ризику та в умовах крайньої необхідності. Проведено аналіз кримінально-правових аспектів наділення імунітетами осіб, які беруть участь у діяльності Міжнародного кримінального суду з метою виконання службових або процесуальних обов'язків для забезпечення виконання функцій цієї установи.

2. The dissertation is devoted to theoretical analysis, description of the modern state and determination of prospects for improving immunities in the criminal law of Ukraine. The first section of the dissertation considers the concept, content and state of theoretical research and normative regulation of immunities in criminal law of Ukraine. It has been proved that the main basis for the implementation of immunities regulations in the criminal legislation of Ukraine is the provision of the principle of legal certainty, which is part of the rule of law. The definition of immunities in criminal law is given. The criminal-legal consequences of the action of immunities in criminal law are described. Their relationship with the institute of exemption from criminal liability and with the institute of circumstances that exclude the criminal wrongfulness of the act is shown. The classification criteria are proposed and types of immunities in criminal law are allocated. The peculiarities of the regulation of immunities in the criminal laws of foreign states have been revealed. Examples of the concept of "immunity" are

noted directly in the criminal law of the fact of the removal of a certain circle of persons from the scope of national criminal justice. The second section of the work analyzes international documents and norms of national legislation, which provide for personal privileges and immunities of representatives of diplomatic and consular institutions, international organizations and missions. The study confirmed the position that the immunities regulated by international law are a guarantee of impartial and independent activities of representatives of foreign countries in the country of their stay, taking representatives of diplomatic and consular institutions, international organizations and missions outside the national criminal jurisdiction. The criminal-legal aspects of immunities of officials of bodies of different branches of government are considered. Among the carriers of such immunity are people's deputies, the President of Ukraine, the Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine for Human Rights and representatives of the judicial corps. Separately, the content of the deputy indemnity is analyzed, which refers to the exclusion of the responsibility of people's deputies (including criminal) for the results of voting or statements in parliament, in court and other bodies where they perform representative functions. On the third section, based on the analysis of the understanding of combat immunity in modern judicial practice and literature, it is considered in relation to justified risk in the legislation of Ukraine. Differences in understanding the legal nature of combat immunity in Ukraine and foreign countries have been established. The shortcomings of its simultaneous regulation are assessed both as circumstances excluding criminal wrongfulness of the act, and as circumstances ensuring exemption from criminal liability. Violation of the principles of criminal-legal regulation made during the regulation of combat immunity in the legislation of Ukraine (as a circumstance that excludes the criminal wrongfulness of an act according to the Criminal Code of Ukraine and as a basis for exemption from criminal liability under the Law "On Defense of Ukraine"). The opinion is supported that combat immunity refers to circumstances that exclude the criminal wrongfulness of an act. The range of circumstances, the presence of which allows us to state the presence of combat immunity (is not recognized as a criminal offense to commit both action and inaction; conditions and time of existence - martial law or period of armed conflict; the purpose of action (inaction) by a person endowed with military immunity; directionality of harm in combat immunity; lack of signs of torture or use of means of warfare prohibited by international law, other violations of the laws and customs of war provided for by international treaties). It is stated that combat immunity covers only the act of a person aimed at repelling armed aggression. A type of combat immunity is described, which extends to a special subject composition (civilians). Types of combat immunity are offered: military combat immunity and civil combat immunity. It is stated that during the rebuff of armed aggression against Ukraine, medical personnel, in accordance with international regulations and humanitarian mission, provide medical assistance to any persons who need it. Such actions of medical personnel are not criminally unlawful (medical immunity). Its differences from the actions of the doctor in conditions of justified risk and in conditions of emergency are shown. An analysis of the criminal legal aspects of immunization of persons involved in the activities of the International Criminal Court for the purpose of performing official or procedural duties to ensure the performance of the functions of this institution was carried out.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бегунц А. О. Кримінально-правова характеристика цивільного бойового імунітету. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2022. Том 2. № 72. С. 116–120. URL:

<http://visnykpravo.uzhnu.edu.ua/article/view/267396/263278>.

- Бегунц А. О. Деякі питання імунітету лікарів та його кримінально-правового значення. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. «Право». 2022. Випуск 36. С. 50–57. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/law/article/view/7870>.
- Бегунц А. О. Феномен імунітетів у кримінальному праві України. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2022. Випуск 34. С. 125–132. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21213>.
- Бегунц А. О. Імунітет учасника кримінально-правових відносин та його значення (постановка проблеми). Вдосконалення правового механізму захисту прав та свобод людини і громадянина в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів Всеукраїнської конференції (м. Львів, 27 березня 2020 р.). Львів: СПОЛОМ, 2020. С. 33–34.
- Бегунц А. О. Принцип рівності та імунітет особи в кримінальному праві (питання співвідношення). Регіональна політика ЄС: концепції, напрямки, значення для України: тези доповідей Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Харків, 23 квітня 2021 року). Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2021. С. 262–265.
- Бегунц А. О. Нові кримінально-правові імунітети та їх вплив на кваліфікацію кримінальних правопорушень в умовах війни. Проблеми 14 кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану: матеріали наук.-теорет. конф. (м. Київ, 26 травня 2022 р.). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. С. 273–276.
- Бегунц А. О. Імунітети в кримінальному праві України та їх регламентація (окремі аспекти). Кримінально-правові, кримінологічні та кримінально-виконавчі заходи попередження злочинності: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25 листопада 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 49–52.
- Бегунц А. О. Імунітети в кримінальному праві деяких країн Європейського Союзу та України (порівняльний аналіз). Кримінальна політика Європейського Союзу та України: проблеми інтеграції: збірник тез наук.-практ. інтернет-конф. (28 листопада 2022 р.). Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2022. С. 28–32.
- Бегунц А. О. Імунітети від кримінально-правової юрисдикції (співвідношення національного й міжнародного рівнів регулювання). Актуальні проблеми міжнародного права: збірник матеріалів Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 10 березня 2023 р.) / за ред. Т. Л. Сироїд та ін. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 132–134.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Житний Олександр Олександрович
2. Oleksandr Zhytnyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0795-626X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шинкарьов Юрій Вікторович

2. Yurii Shynkarov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1173-7975

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецов Віталій Володимирович

2. Vitalii Kuznetsov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1727-4019

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 20063497

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Храмцов Олександр Миколайович

2. Oleksandr Khramtsov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0137-2626

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сироїд Тетяна Леонідівна

2. Tetiana Syroid

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8165-4078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Шайтуро Ольга Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шайтуро Ольга Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна